

گفت‌وگوی «جوان» با کارشناس حوزه سیاست‌گذاری اقتصادی

پیشرفت چشمگیر روابط ایران با همسایگان و کشورهای همسو در تجارت نفت و گاز

کارشناس حوزه سیاست‌گذاری اقتصادی معتقد است دیپلماسی انرژی ایران با کشورهای همسایه و همسو در سال‌های اخیر پیشرفت چشمگیری داشته که منجر به افزایش تجارت انرژی و همکاری‌ها شده است. ایران با تمرکز بر تقویت تعاملات با همسایگان و ایجاد بازار برای نفت و میعانات گازی ایران، توانسته است منابع انرژی و صادرات خود را به تقویت و جایگاه خود را در بازار جهانی انرژی تقویت کند.

کریم بزدی‌خواه، کارشناس حوزه سیاست‌گذاری اقتصادی در رابطه با جایگاه ایران در منطقه و رویکرد دولت شهید رئیسی در بهر‌مندی هر چه بیشتر از این نقطه جغرافیایی راهبردی به «جوان» می‌گوید: موقعیت استراتژیک ایران بین آسیای مرکزی و شبه‌قاره هند، آن را به گزینمای جذاب برای ترانزیت گاز از روسیه به هند تبدیل کرده است. با استفاده از این مزیت، ایران می‌تواند خود را به عنوان یک بازیگر کلیدی در بازار جهانی انرژی تثبیت کند و جایگاه خود را به عنوان یک هاب گاز منطقه‌ای مستحکم کند. هدف راهبردی دولت سیزدهم برای ایجاد هاب گازی در غرب آسیا، هدفی دست‌یافتنی است. این کارشناس حوزه سیاست‌گذاری با اشاره به هدف راهبردی دولت سیزدهم ایران برای ایجاد هاب گازی در غرب آسیا اظهار می‌کند: ایران با استفاده از منابع طبیعی، شبکه خطوط لوله و موقعیت استراتژیک خود می‌تواند خود را به عنوان یک بازیگر اصلی در تجارت انرژی در خاور میانه معرفی کند. تمدید همکاری‌های گازی با ترکمنستان و امضای قراردادهای سوآپ گاز با ترکمنستان و روسیه گام‌های مهمی در راستای دستیابی به این هدف است. با تمرکز مداوم بر دیپلماسی فعال گاز و اقدامات مؤثر برای تسهیل انتقال و تجارت گاز، ایران در آستانه تبدیل شدن به قطب مرکزی تجارت و توزیع انرژی در منطقه است. وی ادامه می‌دهد: گسترش بازار نفت و گاز ایران با همکاری چین رویکرد استراتژیک دولت ایران برای تأمین منابع انرژی و به حداکثر رساندن سود بوده است. پالایشگاه‌های چینی در مقیاس کوچک به خرید نفت خام ایران علاقه نشان داده‌اند که به ایران کمک کرده است تا فروش نفت خود را به سطح قبل از تحریم‌ها افزایش دهد. این همکاری همچنین به ایران اجازه می‌دهد تا بازارهای صادراتی خود را متنوع کند و اتکالی خود را به خریداران سنتی نفت کاهش دهد. ایران علاوه بر چین بر بازسازی پالایشگاه‌ها در امریکای جنوبی، آفریقا و آسیای مرکزی نیز تمرکز کرده است. ایران با ارتقا و نوسازی پالایشگاه‌ها در این مناطق توانسته است حضور پررنگی در بازارهای جدید داشته باشد و ظرفیت صادرات خود را افزایش دهد. این اقدام استراتژیک نه تنها از نظر اقتصادی به نفع ایران است، بلکه به برقراری روابط دیپلماتیک با این کشورها کمک می‌کند و به روابط دو جانبه قوی‌تر منجر می‌شود.

بزدی‌خواه در پایان بیان می‌کند: دیپلماسی انرژی ایران در دولت شهید رئیسی با کشورهای همسایه و همسو پیشرفت چشمگیری داشته که منجر به افزایش تجارت انرژی و همکاری‌ها شده است. ایران با تمرکز بر تقویت تعاملات با همسایگان و ایجاد بازار برای نفت و میعانات گازی ایران توانسته است، منابع انرژی و صادرات خود را تقویت و جایگاه خود را در بازار جهانی انرژی تقویت کند.

چه کسی زبان «انرژی» دنیا را بلد بود؟!

دنیای ما در گرو انرژی است. این کشور با دیپلماسی فعال انرژی در دو رویکرد کلان تعاملات فزاینده با همسایگان و تعاملات سازنده با کشورهای همسایه و همسو با ایران بوده است و بازگشت سیاست حسن همجواری با تمامی کشورهای همسایه در کنار توسعه تجارت نفت خام به کشورهای مختلف دنیا سبب شده که مشخص شود چه کسی زبان حرف زدن و تعامل با دنیا را بلد بود. **رشد ۳۰۰ درصدی تجارت نفت خام با همکاری‌های** سجاد اعینانی، کارشناس انرژی در رابطه با افزایش تعاملات با همسایگان در مسئله تجارت گاز ایران به «جوان» می‌گوید: تجارت انرژی ایران با کشورهای همسایه و همسو در سال‌های اخیر تحول چشمگیری داشته است که ناشی از دیپلماسی فعال انرژی و ابتکارات استراتژیک با هدف تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و گسترش فرصت‌های بازار برای محصولات نفت و گاز ایران است. این کارشناس انرژی می‌افزاید: یکی از محورهای اصلی دیپلماسی انرژی ایران، تقویت تعاملات با کشورهای همسایه به ویژه در حوزه همکاری‌های منطقه‌ای و گسترش دولت تحت رهبری شهید رئیسی تسویه بدهی‌های افزایش تعاملات با همسایگان، به ویژه در حوزه همکاری با ترکمنستان، امنیت انرژی منطقه را تقویت کرده و مسیرهای جدیدی را برای صادرات گاز ایجاد کرده است. به‌طور مشابه، تعاملات سازنده با کشورهای همسو منجر به رشد قابل توجهی در صادرات نفت خام و درآمدهای انرژی ایران شده است.

رشد ۳۰۰ درصدی تجارت نفت و گاز در پیشتوانه رویکرد فعالانه دولت شهید رئیسی حسینعلی حاجی‌دلگانی، نماینده اصفهان در دوره دوازدهم مجلس شورای اسلامی در رابطه با راهبرد شهید رئیسی در تعاملات موفق بین ایران و همسایگان در حوزه انرژی به «جوان» می‌گوید: دولت شهید رئیسی با توجه به مزیت حوزه نفت و گاز ایران در منطقه، به کمک آن می‌خواست تعاملات حداکثری با کشورهای منطقه برقرار کند. به پشتوانه همین تفکر راهبردی در جهت توسعه همکاری‌های منطقه‌ای ایران تولیدکنندگان بزرگ گاز و شبکه گسترده خط لوله آن متمرکز شده است که شامل توانایی انتقال گاز از هر نقطه کشور به هر نقطه دیگر است. این شبکه ایران را به طور بالقوه تبدیل به هاب مرکزی برای انتقال و تجارت گاز در منطقه می‌کند. برای دستیابی به این هدف، ایران با هدف تسهیل جریان گاز از ترکمنستان از طریق ایران و تبدیل خود به عنوان یک قطب حیاتی برای تجارت و توزیع انرژی در منطقه، تمرکز خود را بر همکاری با ترکمنستان تجدید کرده است. این همکاری با قراردادهای مهم سوآپ گاز با ترکمنستان و روسیه تقویت شده که نه تنها واردات گاز ایران از ترکمنستان را افزایش داده است، بلکه ایران را قادر می‌سازد تا نقشی کلیدی در تأمین پایدار گاز در منطقه غرب و جنوب شرق آسیا ایفا کند. دیپلماسی فعال گاز ایران در منطقه غرب آسیا یکی از اجزای مهم دیپلماسی انرژی این کشور است. دولت سیزدهم سیاست همکاری فعال و سازنده با کشورهای همسایه را با موفقیت در پیش گرفت که در تمديد قراردادهای صادرات گاز با عراق و عملیاتی شدن کامل صادرات گاز ایران به ترکیه مشهود است. این تلاش‌ها نشان‌دهنده تعهد ایران به حداکثر رساندن تجارت گاز و تثبیت خود به عنوان قطب انتقال گاز در منطقه است. اعینانی با اشاره به تعامل سازنده با کشورهای همسو در زمینه تجارت نفت خام و میعانات گازی اظهار می‌کند: ایران علاوه بر تقویت روابط با کشورهای همسایه، تعاملات سازنده‌ای را با کشورهای همسو با منافع خود برای ایجاد بازارهای جدید برای صادرات نفت و میعانات گازی ایران دنبال کرده است. تمرکز دولت بر بازسازی پالایشگاه‌های مستهلک شده و توسعه همکاری‌های نفتی با پالایشگاه‌های چینی در افزایش فروش نفت خام ایران مؤثر بوده است. ایران از طریق دیپلماسی فعال و هوشمند انرژی، بازارهای جدیدی را برای فرآورده‌های

جنبه‌های مهم سیاست خارجی کشور در سال‌های اخیر بوده است. این کشور با دیپلماسی فعال انرژی توانسته است تعاملات خود با همسایگان و تعاملات سازنده با کشورهای همسو با ایران را افزایش دهد. به نحوی که توسعه همکاری‌های نفتی ایران با پالایشگاه‌های کوچک مقیاس چین و تمرکز سیاست هوشمندانه احیای پالایشگاه‌های مستهلک شده، باعث شد فروش نفت خام ایران به سطح قبل از آغاز دور جدید تحریم‌ها در سال ۲۰۱۷ برسد.

همچنین توسعه همکاری‌های نفتی ایران با پالایشگاه‌های کوچک مقیاس چین و تمرکز سیاست هوشمندانه احیای پالایشگاه‌های مستهلک شده، باعث شده است که فروش نفت خام ایران به سطح قبل از شروع دور جدید تحریم‌ها در سال ۲۰۱۷ برسد. بازار نفت خام ایران از طریق سیاست هوشمند بازسازی پالایشگاه‌های مستهلک شده در امریکای جنوبی، آفریقا و آسیای مرکزی و همچنین رشد بازار یابی شبکه‌های در کشورهای شرق آسیا نیز از جنبه‌های مهم تجارت انرژی ایران با کشورهای همسایه بوده است. تحول عظیم تجارت انرژی ایران با کشورهای همسایه و همسو در نقاط مختلف جهان، جنبه قابل توجهی از سیاست خارجی کشور در سال‌های اخیر بوده است. دولت شهید رئیسی با دیپلماسی فعال انرژی توانسته است تعاملات خود با همسایگان و تعاملات سازنده با کشورهای همسو با ایران را افزایش دهد. تعامل ایران با تمامی کشورهای

تحتول تجارت انرژی ایران با کشورهای همسایه و همسو در نقاط مختلف جهان جنبه قابل توجهی از سیاست خارجی کشور در سال‌های اخیر بوده است. دولت شهید رئیسی با دیپلماسی فعال انرژی توانسته است تعاملات خود با همسایگان و تعاملات سازنده با کشورهای همسو با ایران را افزایش دهد. تعامل ایران با تمامی کشورهای

تحول تجارت انرژی ایران با کشورهای همسایه و همسو در نقاط مختلف جهان جنبه قابل توجهی از سیاست خارجی کشور در سال‌های اخیر بوده است. دولت شهید رئیسی با دیپلماسی فعال انرژی توانسته است تعاملات خود با همسایگان و تعاملات سازنده با کشورهای همسو با ایران را افزایش دهد. تعامل ایران با تمامی کشورهای

تحول تجارت انرژی ایران با کشورهای همسایه و همسو در نقاط مختلف جهان جنبه قابل توجهی از سیاست خارجی کشور در سال‌های اخیر بوده است. دولت شهید رئیسی با دیپلماسی فعال انرژی توانسته است تعاملات خود با همسایگان و تعاملات سازنده با کشورهای همسو با ایران را افزایش دهد. تعامل ایران با تمامی کشورهای

تحول تجارت انرژی ایران با کشورهای همسایه و همسو در نقاط مختلف جهان جنبه قابل توجهی از سیاست خارجی کشور در سال‌های اخیر بوده است. دولت شهید رئیسی با دیپلماسی فعال انرژی توانسته است تعاملات خود با همسایگان و تعاملات سازنده با کشورهای همسو با ایران را افزایش دهد. تعامل ایران با تمامی کشورهای

دنیای ما در گرو انرژی است. این کشور با دیپلماسی فعال انرژی در دو رویکرد کلان تعاملات فزاینده با همسایگان و تعاملات سازنده با کشورهای همسایه و همسو با ایران بوده است و بازگشت سیاست حسن همجواری با تمامی کشورهای همسایه در کنار توسعه تجارت نفت خام به کشورهای مختلف دنیا سبب شده که مشخص شود چه کسی زبان حرف زدن و تعامل با دنیا را بلد بود. **رشد ۳۰۰ درصدی تجارت نفت خام با همکاری‌های** سجاد اعینانی، کارشناس انرژی در رابطه با افزایش تعاملات با همسایگان در مسئله تجارت گاز ایران به «جوان» می‌گوید: تجارت انرژی ایران با کشورهای همسایه و همسو در سال‌های اخیر تحول چشمگیری داشته است که ناشی از دیپلماسی فعال انرژی و ابتکارات استراتژیک با هدف تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و گسترش فرصت‌های بازار برای محصولات نفت و گاز ایران است. این کارشناس انرژی می‌افزاید: یکی از محورهای اصلی دیپلماسی انرژی ایران، تقویت تعاملات با کشورهای همسایه به ویژه در حوزه همکاری‌های منطقه‌ای و گسترش دولت تحت رهبری شهید رئیسی تسویه بدهی‌های افزایش تعاملات با همسایگان، به ویژه در حوزه همکاری با ترکمنستان، امنیت انرژی منطقه را تقویت کرده و مسیرهای جدیدی را برای صادرات گاز ایجاد کرده است. به‌طور مشابه، تعاملات سازنده با کشورهای همسو منجر به رشد قابل توجهی در صادرات نفت خام و درآمدهای انرژی ایران شده است.

رشد ۳۰۰ درصدی تجارت نفت و گاز در پیشتوانه رویکرد فعالانه دولت شهید رئیسی حسینعلی حاجی‌دلگانی، نماینده اصفهان در دوره دوازدهم مجلس شورای اسلامی در رابطه با راهبرد شهید رئیسی در تعاملات موفق بین ایران و همسایگان در حوزه انرژی به «جوان» می‌گوید: دولت شهید رئیسی با توجه به مزیت حوزه نفت و گاز ایران در منطقه، به کمک آن می‌خواست تعاملات حداکثری با کشورهای منطقه برقرار کند. به پشتوانه همین تفکر راهبردی در جهت توسعه همکاری‌های منطقه‌ای ایران تولیدکنندگان بزرگ گاز و شبکه گسترده خط لوله آن متمرکز شده است که شامل توانایی انتقال گاز از هر نقطه کشور به هر نقطه دیگر است. این شبکه ایران را به طور بالقوه تبدیل به هاب مرکزی برای انتقال و تجارت گاز در منطقه می‌کند. برای دستیابی به این هدف، ایران با هدف تسهیل جریان گاز از ترکمنستان از طریق ایران و تبدیل خود به عنوان یک قطب حیاتی برای تجارت و توزیع انرژی در منطقه، تمرکز خود را بر همکاری با ترکمنستان تجدید کرده است. این همکاری با قراردادهای مهم سوآپ گاز با ترکمنستان و روسیه تقویت شده که نه تنها واردات گاز ایران از ترکمنستان را افزایش داده است، بلکه ایران را قادر می‌سازد تا نقشی کلیدی در تأمین پایدار گاز در منطقه غرب و جنوب شرق آسیا ایفا کند. دیپلماسی فعال گاز ایران در منطقه غرب آسیا یکی از اجزای مهم دیپلماسی انرژی این کشور است. دولت سیزدهم سیاست همکاری فعال و سازنده با کشورهای همسایه را با موفقیت در پیش گرفت که در تمديد قراردادهای صادرات گاز با عراق و عملیاتی شدن کامل صادرات گاز ایران به ترکیه مشهود است. این تلاش‌ها نشان‌دهنده تعهد ایران به حداکثر رساندن تجارت گاز و تثبیت خود به عنوان قطب انتقال گاز در منطقه است. اعینانی با اشاره به تعامل سازنده با کشورهای همسو در زمینه تجارت نفت خام و میعانات گازی اظهار می‌کند: ایران علاوه بر تقویت روابط با کشورهای همسایه، تعاملات سازنده‌ای را با کشورهای همسو با منافع خود برای ایجاد بازارهای جدید برای صادرات نفت و میعانات گازی ایران دنبال کرده است. تمرکز دولت بر بازسازی پالایشگاه‌های مستهلک شده و توسعه همکاری‌های نفتی با پالایشگاه‌های چینی در افزایش فروش نفت خام ایران مؤثر بوده است. ایران از طریق دیپلماسی فعال و هوشمند انرژی، بازارهای جدیدی را برای فرآورده‌های

سجاد اعینانی کارشناس انرژی

افزایش تعاملات با همسایگان، به ویژه در حوزه همکاری گاز با ترکمنستان، امنیت انرژی منطقه را تقویت کرده و مسیرهای جدیدی را برای صادرات گاز ایجاد کرده است. به طور مشابه، تعاملات سازنده با کشورهای همسو منجر به رشد قابل توجهی در صادرات نفت خام و درآمدهای انرژی ایران شده است.

حسینعلی حاجی‌دلگانی نماینده مجلس

تعمال سازنده با کشورهای همسایه در تمام نقاط جهان

دیپلماسی فعال و هوشمند انرژی، مسیر دستیابی به فروش بالای نفت خام ایران با ایجاد بازار برای نفت خام ایران با تکیه بر سیاست هوشمندانه بازسازی پالایشگاه‌های مستهلک شده در امریکای جنوبی، آفریقا و آسیای مرکزی و همچنین رشد بازار یابی شبکه‌های در کشورهای شرق آسیا، تجارت انرژی ایران با کشورهای همسایه و همسو در نقاط مختلف جهان از

رشد تجارت نفت و گاز در سایه تعاملات فزاینده و سازنده ایران با دنیا

باز طراحی تجارت انرژی ایران در دولت سیزدهم یکی از مهم‌ترین اقدامات رئیس جمهور شهید رئیسی و دولت وی بوده است. رشد قابل توجه ۳۰۰ درصدی صادرات نفت خام، در کنار رشد صادرات گاز و صادرات LPG، تجارت نفت و گاز ایران را متنوع و به رشد اقتصادی ر کوردشکنی کمک کرده است و نشان داد که تعامل با دنیا را چه کسی بلد است.

در سال‌های اخیر، دولت سیزدهم ایران به رهبری رئیس‌جمهور شهید رئیسی، طرح‌های راهبردی را برای طراحی مجدد تجارت انرژی ایران اجرا کرده که منجر به رشد چشمگیر صادرات نفت خام و ذخایر انرژی شده است. این یادداشت به بررسی تحولات کلیدی تجارت انرژی ایران در دولت سیزدهم، تأثیر این ابتکارات بر رشد اقتصادی کشور و پیامدهای سیاست‌های اتی تجارت انرژی در دولت چهاردهم می‌پردازد.

در دولت شهید رئیسی، تجارت انرژی ایران با تمرکز بر افزایش صادرات نفت خام و تنوع بخشیدن به صادرات انرژی کشور دچار تحولی چشمگیر شد. به‌رغم اینکه ایران با تشدید تحریم‌های جامعه جهانی مواجه بود، توانست صادرات نفت خام خود را ۳۰۰ درصد، صادرات گاز را ۳۰ درصد و صادرات LPG را تا ۱۰۰ درصد افزایش دهد. این رشد صادرات انرژی نه تنها حجم مبادلات تجاری را افزایش داد، بلکه منجر به افزایش ۲۷۵ درصدی ذخایر زیر و روینک بسیار مورد نیاز اقتصاد ایران را فراهم کرد.

یکی از راهبردهای کلیدی که از سوی دولت اجرا شد، استفاده از ذخایر عظیم انرژی ایران برای افزایش حضور آن در بازار جهانی انرژی بود. ایران با تمرکز بر افزایش تولید و صادرات نفت خام و میعانات گازی، توانست از افزایش تقاضای جهانی برای منابع انرژی سرمایه‌گذاری کند. علاوه بر این، دولت اقداماتی را برای ساده‌سازی فرآیند صادرات، بهبود زیرساخت‌ها و تقویت توافقنامه‌های تجاری با شرکای کلیدی به اجرا گذاشت که همگی به رشد تجارت انرژی ایران کمک کردند. رشد تجارت انرژی ایران در دولت سیزدهم تأثیر عمیقی بر رشد اقتصادی کشور داشت و رکوردها را شکست و درآمدهای مورد نیاز برای حمایت از سایر بخش‌های اقتصاد را تأمین کرد. علاوه بر این، درآمد حاصل از صادرات انرژی، دولت را قادر ساخت تا در توسعه زیرساخت‌ها، برنامه‌های اجتماعی و سایر ابتکارات باهدف بهبود کیفیت زندگی شهروندان ایرانی سرمایه‌گذاری کند. با نزدیک شدن به پایان دولت سیزدهم و آماده شدن دولت چهاردهم برای آغاز به کار، مسیر تجارت انرژی ایران در مسیر رشد و سودآوری قرار گرفته است. دستاوردهای قابل توجهی که در صادرات نفت خام، صادرات گاز و ذخایر انرژی خارجی حاصل شده است، شالوده محکمی را برای دولت بعدی ایجاد می‌کند. دولت آتی با داشتن بازارهای جدید تضمین شده و منابع مالی متنوع و شبکه مستقر از شرکای تجاری، به پایهای کافی برای تداوم آن رشد و توسعه اقتصادی در ایران در اختیار خواهد داشت.

باز طراحی تجارت انرژی ایران در دولت سیزدهم یکی از مهم‌ترین اقدامات رئیس‌جمهور شهید رئیسی و دولت وی بوده است. رشد قابل توجه ۳۰۰ درصدی صادرات نفت خام، در کنار رشد صادرات گاز و صادرات LPG، تجارت نفت و گاز ایران را متنوع و به رشد اقتصادی ر کوردشکنی کمک کرده و نشان داد که تعامل با دنیا را چه کسی بلد است.